

Zastępca Prezydenta Miasta Szczecin

Marcin Biskupski

pl. Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin

tel. + 48 91 42 45 208

mbiskupski@um.szczecin.pl • www.szczecin.eu

Szczecin, dn. 10 lipca 2025 r.

Znak sprawy: WOŚ-II.0003.16.2025.AL

Pan

Maciej Kopeć

Radny

Rady Miasta Szczecin

Dotyczy: **interpelacji nr 1341**

Szanowny Panie Kopeć,

w odpowiedzi na interpelację nr 1341 dotyczącą budowy nowej szkoły na Gumieńcach, przekazuję odpowiedzi na zawarte w niej pytania:

1. Czy Miasto Szczecin posiada dokument strategiczny dotyczący system oświaty lub planuje powstanie takiego dokumentu?

Miasto od lat posiada dokumenty strategiczne (Strategie Rozwoju Miasta) wspierające proces zarządzania jego rozwojem. Obecnie obowiązuje jeszcze Strategia Rozwoju Szczecina 2025 przyjęta Uchwałą Nr XIV/320/11 Rady Miasta Szczecin z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Szczecina 2025 https://bip.um.szczecin.pl/chapter_11806.asp Dokument ten przedstawia wizję, misję miasta oraz wyznacza cele strategiczne i operacyjne oraz wskazuje na narzędzia ich realizacji w poszczególnych „branżach”, w tym w dziedzinie oświaty/edukacji.

Za realizację poszczególnych celów strategicznych odpowiadają Koordynatorzy programów strategicznych – „resortowi” Zastępcy Prezydenta Miasta. Zadania oraz sposób i zakres współpracy jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Szczecin wynikające ze Strategii znalazły swoje odzwierciedlenie w regulaminie organizacyjnym Urzędu Miasta Szczecin oraz w szczegółowym zakresie zadań realizowanych przez jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Szczecin, w tym Wydział Oświaty.

Kierunki rozwoju edukacji, umiejscowionej w sferze społecznej Strategii, wyznacza cel operacyjny: „III.3. - Poszerzanie zakresu, dostępności i jakości edukacji” w ramach celu strategicznego: „III - Szczecin – miasto o wysokim kapitale intelektualnym”.

28 lutego 2013 r. wdrożone zostało Zarządzenie Nr 83/13 Prezydenta Miasta Szczecin https://bip.um.szczecin.pl/UMSzczecinBIP/chapter_50798.asp w sprawie przyjęcia Programów strategicznych wynikających z realizacji Strategii Rozwoju Szczecina 2025, na podstawie którego powierzono dyrektorom wydziałów i kierownikom biur Urzędu Miasta realizację 4 programów strategicznych odpowiadających ww. celom.

W zakresie edukacji realizowany jest Program Strategiczny III: *Szczecin – miasto o wysokim potencjale kapitału intelektualnego* (załącznik nr 3 do ww. zarządzenia). Program Strategiczny jest również powiązany z politykami branżowymi, strategiami szczegółowymi, programami uchwalonymi przez Radę Miasta Szczecin.

Strategia Rozwoju Szczecina realizowana jest poprzez Wieloletni Program Rozwoju Szczecina (WPRS) https://bip.um.szczecin.pl/chapter_50827.asp, który także składa się z zadań i projektów strategicznych bezpośrednio korespondujących z celami strategicznymi rozwoju Miasta. Za realizację poszczególnych celów strategicznych są odpowiedzialni Koordynatorzy - Zastępcy Prezydenta Miasta. Opracowują oni koncepcję realizacji celów strategicznych w postaci Programów strategicznych. Jednocześnie, elementem zarządzania rozwojem Miasta pozostają polityki. W zakresie edukacji opracowana została „Polityka edukacyjna Miasta Szczecin” - dokument przyjęty Uchwałą Nr XLIV/927/01 Rady Miasta Szczecin z dnia 15 października 2001 r. w sprawie polityki edukacyjnej Miasta Szczecina w latach 2001-2015 - https://bip.um.szczecin.pl/chapter_50419.asp

Obecnie, na mocy Uchwały Nr III/43/24 Rady Miasta Szczecin z dnia 18 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Szczecina na lata 2025-2035 oraz określenia trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji https://bip.um.szczecin.pl/chapter_131425.asp procedowane jest uchwalenie nowej Strategii, w ramach której postuluje się także stworzenie Polityki Edukacyjnej.

2. Jak Miasto Szczecin planuje zapewnienie potrzeb oświatowych dotyczących opieki przedszkolnej i spełniania obowiązku szkolnego w szkołach podstawowych w związku z rozbudową poszczególnych osiedli i powstawaniem nowych na terenie Gminy Miasto Szczecin?

Wydział Oświaty, we współpracy w innymi jednostkami Urzędu Miasta Szczecin, monitoruje potrzeby w sferze edukacji związane z zapewnieniem opieki przedszkolnej oraz realizacji obowiązku szkolnego w kontekście zmian zaludnienia poszczególnych dzielnic oraz rozbudową osiedli. Regularnie analizowane i korygowane są potrzeby lokalowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania jednostek oświaty, a co za tym idzie zaspokojenia potrzeb mieszkańców poszczególnych osiedli. W przypadku wystąpienia zwiększonego zapotrzebowania na usługi edukacyjne i opiekuńcze podejmowane są (i będą) niezbędne działania, do których należą między innymi:

- weryfikacja granic obwodów szkół - pozwala to na równomierne rozłożenie obciążenia placówek oraz uniknięcie dwuzmianowości,
- zwiększanie liczby miejsc opieki i nauki w jednostkach „sąsiadujących”, ale z mniejszym obciążeniem,
- zagospodarowywanie dodatkowych pomieszczeń w placówkach, np. adaptacja lokali mieszkalnych na sale szkolne/przedszkolne,
- rozbudowa (w tym modułowa) już istniejących przedszkoli lub szkół podstawowych,
- budowa nowego przedszkola lub szkoły.

3. Czy z danych demograficznych i planów urbanistycznych wynika konieczność budowy nowych szkół lub zamykania obecnie funkcjonujących?

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego („Bank Danych Lokalnych dla Miasta Szczecin w latach 2020-2024”) oraz obserwowanych trendów w strukturze ludności zamieszkałej i zameldowanej w Szczecinie - w ostatnich latach nie stwierdzono potrzeby budowy nowych szkół lub likwidacji funkcjonujących.

W ostatnich latach (2020-2024) obserwowany jest w naszym Mieście ubytek naturalny wynikający z niskiej, rokrocznie spadającej liczby urodzeń przy równolegle przewyższającej ją liczbie zgonów. Jednocześnie jednak odnotowuje się spadek współczynnika ubytku naturalnego (podobnie, jak na poziomie krajowym). W zakresie migracji wewnętrznej i ruchu naturalnego nie stwierdza się istotnych zmian w zakresie grupy wiekowej dzieci i uczniów (pogłębia się jedynie proces starzenia mieszkańców). Trendy te mają swoje odzwierciedlenie w utrzymującej się w ostatnich latach tendencji malejącego zapotrzebowania na miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego oraz w najmłodszych klasach szkół podstawowych.

Jeśli sytuacja ulegnie zmianie, np. w konsekwencji zmian wynikających z przyszłej realizacji Planu Ogólnego Gminy Miasto Szczecin (wszczętego Uchwałą Nr III/42/24 Rady Miasta Szczecin z dnia 18 czerwca 2024 r.), albo obserwowanych dynamicznych rozbudów dzielnic/osiedli (np. Dzielnicy Północ) – wówczas zostaną wdrożone działania opisane w odpowiedzi na pytanie 2.

4. Jak Miasto Szczecin w najbliższych latach zamierza zapewnić spełnianie obowiązku szkolnego na terenie Gumieniec (dowóz uczniów, zmianowość, zwiększenie liczby uczniów w oddziałach szkolnych)?

W celu spełnienia wymogów dotyczących właściwych warunków edukacyjnych oraz zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia uczniów - obecnych i przyszłych mieszkańców Gumieniec, dokonano analizy demograficznej na najbliższe lata. Prognozuje się, że liczba dzieci w wieku szkolnym zamieszkałych w obwodzie szkół zlokalizowanych na osiedlu Gumieńce w najbliższych latach powinna pozostać na poziomie zbliżonym do obecnego, z niewielką tendencją wzrostową. W związku z powyższym, nie planuje się budowy nowej szkoły, natomiast brana jest pod uwagę możliwość rozbudowy funkcjonującej szkoły podstawowej.

5. Czy obecny system finansowania tzw. potrzeb edukacyjnych w przypadku Miasta Szczecin jest wystarczający?

W pierwszej kolejności wskazać należy, że ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zmieniła od 2025 r. system finansowania zadań realizowanych przez JST – subwencję oświatową zastąpiono potrzebami oświatowymi¹, które dla Miasta Szczecin określone zostały w łącznej wysokości 1 047 628 751 zł². Kwota ta jest wyższa o 94 030 026 zł w stosunku do sumy kwot części oświatowej subwencji ogólnej wraz ze środkami z rezerwy i kwoty dotacji celowej na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego, otrzymanej przez Miasto Szczecin w 2024 r. i wynosiła 953 598 725 zł.

Zakres zadań oświatowych realizowanych przez JST, stanowiący podstawę do naliczenia kwot potrzeb oświatowych dla poszczególnych samorządów na 2025 r., ustalony został na podstawie:

- ✓ rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025,
- ✓ liczby dzieci, uczniów, wychowanków i słuchaczy wykazanych w systemie informacji oświatowej (w większości wg stanu na dzień 15 maja 2024 r.),
- ✓ liczby etatów nauczycieli zatrudnionych na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela oraz liczby osób niebędących nauczycielami zatrudnionymi na podstawie art. 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, wykazanych w systemie informacji oświatowej (wg stanu na dzień 15 maja 2024 r.).

W łącznej kwocie potrzeb oświatowych na 2025 r. zostały uwzględnione zarówno nowe zadania oświatowe, jak i zmiany zakresu zadań oświatowych, w tym:

- ✓ zmiany dotyczące wskaźników zwiększających i zmniejszających liczbę uczniów,
- ✓ wprowadzenie różnicowania finansowania uczniów niepublicznych szkół policealnych kształcących w trybie stacjonarnym i zaocznym,
- ✓ uaktualnienie wag związanych ze standaryzacją pracy nauczycieli specjalistów,
- ✓ zmiany sposobu finansowania uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz zmiany w zakresie finansowania pomocy psychologiczno–pedagogicznej,
- ✓ uwzględnienie finansowania branżowych centrów umiejętności (BCU),
- ✓ kontynuacja zmian w zakresie finansowania mniejszości niemieckiej – ustalenie wysokości wag dla uczniów mniejszości niemieckiej na tym samym poziomie jak w przypadku pozostałych mniejszości narodowych,

¹ w której uwzględniono zarówno środki przekazywane dotychczas w formie części oświatowej subwencji ogólnej środki, jak i w formie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.

² wraz z kwotą rezerwy na uzupełnienie dochodów JST, związanej z uwzględnieniem wzrostu o 5% średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, czyli ponad poziom tego wzrostu przyjęty do ustalenia potrzeb oświatowych na rok 2025 określonych w art. 81 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. 4,1%.

- ✓ zwiększenie wartości wagi dla uczniów mniejszości w oddziałach i szkołach, w których zajęcia edukacyjne są prowadzone w dwóch językach: polskim oraz języku mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym, będącym drugim językiem nauczania,
- ✓ uwzględnienie finansowania wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym,
- ✓ aktualizacji wskaźnika zamożności.

Podkreślić należy, że ostateczna kwota potrzeb oświatowych (dzielona algorytmem) przypadająca w 2025 r. na jednego ucznia przeliczeniowego w skali kraju (tzw. finansowy standard „A” jednakowy dla wszystkich JST) wynosi 9 477,1910 zł³.

Wskaźnik korygujący Di dla Miasta Szczecin wynosi natomiast odpowiednio:

- ✓ dla gminy 0,9720996199,
- ✓ dla powiatu 1,0179146295.

Efektem powyższych zmian jest zmniejszający się procentowy udział dopłaty Miasta Szczecin do bieżących wydatków oświatowych. Jednakże pomimo tego, że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, dokonując podziału potrzeb oświatowych między poszczególne JST ustalił ich wysokość dla 2025 r. w łącznej kwocie wyższej niż subwencja oświatowa naliczona dla roku 2024, to „środki” te nie pokrywają finansowania wszystkich tzw. potrzeb edukacyjnych realizowanych przez JST (efekt tzw. „luki oświatowej”). W związku z tym w dalszym ciągu istnieje konieczność dopłaty z dochodów własnych Miasta do łącznej kwoty wydatków określonych w potrzebach oświatowych. Środki własne Miasta, które przeznaczane są na realizację zadań bieżących nominalnie rosną, co potwierdza niżej zaprezentowana Tabela 1 (*kol. 18 Dopłata JST do wydatków z wyłączeniem wydatków inwestycyjnych*).

³ standard finansowy „A” na rok 2025 wzrósł w porównaniu do standardu finansowego „A” na rok 2024 (8 991,3565 zł) o 485,8345 zł, tj. o 5,4 %.

Tabela 1. Dochody i wydatki Miasta Szczecin w latach 2021-2025 na zadania własne bez wydatków na dzieci Ukraińskie (wyłączenie Funduszu Pomocy)

Ogółem poniesione wydatki																						
Wydatki związane z oświatą i edukacją	z tego										Ogółem dotacje otrzymane przez JST								SUBWEN CJA Ogólna - nagrody KEN	Dotacja JST do wydatków (z wyłączeniem wydatków inwestycyjnych)	Dotacja JST do wydatków (z wyłączeniem wydatków inwestycyjnych)	Udział dopłaty JST do wydatków (z wyłączeniem wydatków inwestycyjnych)/ wydatki bieżące
	Razem	w tym: bieżące	wynagrodzenia i składki	świadczenia na rzecz osób fizycznych	dotacje (2540+2590)	pozostałe	w tym remonty	w tym ZFŚS	w tym: na wydatki inwestycyjne	Ogółem dotacje otrzymane przez JST	w tym dotacje na zadania bieżące	w tym dotacja tzw. "przedszkolna"	Ogółem SUBWENCJA oświatowa otrzymana przez JST (wraz ze środkami z rezerwy)/ POTRZEBY OŚWIATOWE									
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19					
wykonanie w 2021	926 536 795	848 437 399	596 544 533	5 153 942	148 228 127	68 625 497	3 116 758	26 768 542	78 099 396	18 641 603	18 641 603	16 063 320	534 680 356	0	373 214 836	295 115 440	34,78%					
wykonanie w 2022	940 076 044	901 173 474	625 533 481	4 215 982	171 341 293	67 803 667	2 761 942	29 517 109	38 902 570	18 917 187	18 717 187	16 318 022	575 669 209	0	345 489 648	306 787 078	34,04%					
wykonanie w 2023	1 110 760 449	1 031 182 787	692 415 547	10 770 006	206 689 398	85 368 608	3 601 576	32 337 652	79 577 662	19 190 296	19 190 296	16 733 591	674 160 547	9 511 829	407 897 777	328 320 115	31,84%					
wykonanie w 2024	1 426 988 072	1 324 599 417	878 876 038	4 041 453	294 434 490	94 132 167	5 697 550	47 417 719	102 388 655	43 696 812	41 229 661	39 067 656	914 531 069	0	468 760 191	368 838 687	27,85%					
plan na 01.01.2025	1 452 493 165	1 415 803 357	938 809 825	6 704 418	311 214 541	103 629 536	7 258 304	48 186 733	36 689 808	19 419 406	2 853 510	0	1 037 606 791	0	395 466 968	375 343 056	26,51%					
plan po zmianach 05.2025	1 526 384 799	1 453 198 329	976 581 173	7 649 494	312 707 782	100 116 082	7 521 334	48 622 464	73 186 470	19 647 666	3 081 770	0	1 047 628 751	0	459 108 382	402 487 808	27,70%					

Źródło: Opracowanie własne Referatu Finansowego Wydziału Oświaty na potrzeby UMP

6. Czy Miasto Szczecin przedstawiło swoje uwagi dotyczące funkcjonowania obecnego sposobu finansowania tzw. zadań oświatowych w kontekście planowania budżetu oświaty na rok 2026 Ministrowi Finansów, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego lub Unii Metropolii Polskich, a jeśli tak to jakie?

Miasto Szczecin jest aktywnym członkiem Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza, w ramach której uczestniczy w organizowanych konferencjach/panelach/seminariach oraz przygotowuje na jej potrzeby opracowania i analizy, uczestnicząc jednocześnie w procesie wymiany doświadczeń i wzajemnego dialogu z 12 największymi polskimi miastami.

W ostatnim czasie Wydział Oświaty przygotował m.in. materiały dotyczące szczecińskiej oświaty na posiedzenie Komisji Skarbników Unii Metropolii Polskich, które odbyło się w dniach 1-3 czerwca 2025 r., a także w porozumieniu ze Skarbnikiem Miasta dokonuje analizy skutków finansowych wynikających z projektowanych zmian przepisów prawa (projektów rozporządzeń/ustaw), jak np. wzrostu wynagrodzeń nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi w publicznych jednostkach oświatowych, dla którym Gmina Miasto Szczecin jest organem prowadzącym.

Ponadto w ramach powołanego Zespołu Unii Metropolii Polskich ds. dotacji, do którego przypisany jest pracownik Referatu Finansowego Wydziału Oświaty, realizowane są eksperckie spotkania, przygotowywane opinie i wnioski, inicjowane wspólne rozwiązania w kontekście istniejących przepisów, a także wysuwane są propozycje i komentarze w przedmiocie planowanych zmian w literze prawa dotyczących oświaty niepublicznej, które mogą również zostać zaprezentowane Ministerstwu Edukacji Narodowej czy w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Nadmienić także należy, że Miasto Szczecin otrzymało zarówno od Związku Powiatów Polskich, jak i Unii Metropolii Polskich – projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2026 – z prośbą o analizę oraz zgłoszenie ewentualnych uwag.

Z wyrazami szacunku,

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Marcin Biskupski